

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง เป็นการศึกษาวิจัยแบบเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 เพื่อค้นหาปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทองตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 และเพื่อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัด จังหวัดอ่างทอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย สามารถทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส ในการพัฒนาจังหวัดอ่างทอง ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 และเพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส ในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทองตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 สามารถสรุปรายละเอียดของข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและคุณลักษณะของเจ้าอาวาสที่ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุ พรรษา ระดับการศึกษา ตำแหน่ง จำนวนพระสงฆ์สามเณร รายละเอียดแสดงตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปและคุณลักษณะของเจ้าอาวาส

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
25-35 ปี	20	15.9
36-45 ปี	37	29.4
46-55 ปี	24	19.0
56 ปีขึ้นไป	45	35.7
พรรษา		
6-10	18	14.3
11-15	20	15.9
16-21	31	24.6
21 ปีขึ้นไป	57	45.2
วุฒิการศึกษาทางธรรม		
ไม่มีวุฒิการศึกษา	1	.8
นักธรรมตรี	20	15.9
นักธรรมโท	13	10.3
นักธรรมเอก	92	73.0
วุฒิการศึกษาทางโลก		
ป. 6 หรือต่ำกว่า	31	24.6
ม. 3 หรือเทียบเท่า	39	30.9
ม. 6 หรือเทียบเท่า	31	24.6
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	6	4.8
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	19	15.1
ตำแหน่ง		
เจ้าคณะตำบล	31	24.6
เจ้าคณะอำเภอ	10	7.9
รองเจ้าคณะอำเภอ	-	-
อื่น ๆ	85	67.5
จำนวนพระสงฆ์สามเณร (ในความปกครอง)		
ต่ำกว่า 5 รูป	13	10.3
ต่ำกว่า 10 รูป	54	42.9
ต่ำกว่า 15 รูป	33	26.2
16 รูปขึ้นไป	26	20.6

จากตาราง 2 พบว่า ส่วนใหญ่อายุของพระสงฆ์อยู่ระหว่าง 56 ปีขึ้นไป จำนวน 45 รูป ร้อยละ 37.5 พรรษา 21 พรรษาขึ้นไป จำนวน 57 รูป ร้อยละ 45.2 วุฒิการศึกษาทางธรรม คือนักธรรมเอก จำนวน 92 รูป ร้อยละ 70 วุฒิสึกษาทางโลก คือ ม.3 หรือเทียบเท่า จำนวน 39 รูป ร้อยละ 31 ตำแหน่งทางการปกครอง คือ อื่น ๆ เช่น รักษาการแทนเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล หรือพระเลขานุการ จำนวน 85 รูป ร้อยละ 67.5 และจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่จำพรรษาในวัดส่วนใหญ่มีต่ำกว่า 10 รูป จำนวน 54 รูป ร้อยละ 42.9

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดตามกรอบงาน 6 ด้าน

รายละเอียดตามตาราง 3-9 ดังนี้

1. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง ตามกรอบงาน 6 ด้าน

ตาราง 3 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวม และการจัดอันดับด้านต่าง ๆ

ลำดับที่	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1.	ด้านการปกครอง/การบริหาร	3.391	.541	ปานกลาง
2.	ด้านการศึกษา	3.383	.649	ปานกลาง
3.	ด้านการศึกษาสงเคราะห์	3.401	.638	ปานกลาง
4.	ด้านการเผยแผ่	3.739	.545	มาก
5.	ด้านสาธารณูปการ	3.460	.601	มาก
6.	ด้านสาธารณสงเคราะห์	3.221	.618	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.433	.478	มาก

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.433 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .478 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเผยแผ่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด ค่าเฉลี่ย 3.739 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .545 และด้านสาธารณสงเคราะห์มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด ค่าเฉลี่ย 3.221 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .618

1. ด้านการปกครอง รายละเอียดแสดงตามตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส
ในการพัฒนาวัดตามกรอบงาน ด้านการปกครอง/การบริหาร

ข้อ	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1.	มีการจัดระบบการบริหารกิจการภายในวัด ในแต่ละด้านอย่างชัดเจน	3.634	.7222	มาก
2.	พระภิกษุสามเณรปฏิบัติตามระเบียบกิจวัตร	3.658	.6947	มาก
3.	ศิษย์วัดและผู้อาศัยในวัดปฏิบัติตามระเบียบ	3.436	.7320	มาก
4.	บุคคลที่เข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในวัด ปฏิบัติตามระเบียบ	3.579	.6615	มาก
5.	มีการจัดทำทะเบียนประวัติพระภิกษุสามเณรและ บุคลากรภายในวัด	3.642	.8528	มาก
6.	จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการวัด และทำ รายงานการประชุม	3.373	.8365	ปานกลาง
7.	มีการวางแผนการดำเนินงานและจัดทำโครงการเพื่อ การพัฒนาวัดประจำปี	3.420	.7833	มาก
8.	มีการประชุมอบรมศีลธรรมของบุคลากรภายในวัด	3.246	.8916	ปานกลาง
9.	มีการจัดสวัสดิการให้แก่บุคคลภายในวัด	3.134	.9239	ปานกลาง
10.	จัดทำสมุดผู้มาเยี่ยมลงนามประจำ	3.206	1.0378	ปานกลาง
11.	จัดทำสมุดประวัติเผยแพร่	2.976	1.0389	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.391	.5416	ปานกลาง

จากตาราง 4 การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัด ตามกรอบด้าน
การปกครอง/การบริหาร พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.391 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน .5416 โดยมีระดับของการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 6 รายการ ระดับการปฏิบัติสูงสุด
ได้แก่ พระภิกษุสามเณรปฏิบัติตามระเบียบกิจวัตร ค่าเฉลี่ย 3.658 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .6947
และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 5 รายการ ระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ จัดทำสมุด
ประวัติเผยแพร่ ค่าเฉลี่ย 2.976 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.0389

3. ด้านการศึกษา รายละเอียดแสดงตามตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส
ในการพัฒนาวัดตามกรอบงาน ด้านการศึกษา

ข้อ	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1.	มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมในวัด	3.579	.8795	มาก
2.	มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในวัด	2.706	1.2903	ปานกลาง
3.	สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ	3.476	1.0860	มาก
4.	สนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษา	3.198	.9961	ปานกลาง
5.	ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม	3.777	.8934	มาก
6.	ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี	3.230	1.2209	ปานกลาง
7.	มีพระภิกษุสามเณร ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษา พระปริยัติธรรมแต่ละแผนกประจำสังกัด	3.293	.9471	ปานกลาง
8.	สถิติการสอบพระปริยัติธรรมของพระภิกษุสามเณรในวัด	3.476	.8458	มาก
9.	มีการส่งเสริมศิษย์ในวัดให้ได้รับการศึกษา	3.515	.9776	มาก
10.	มีการจัดสอนธรรมศึกษาภายในวัด	3.666	.8944	มาก
11.	มีการจัดสอนธรรมศึกษาในสถานศึกษา	3.555	.8904	มาก
12.	มีการจัดห้องสมุดทางพระพุทธศาสนาในวัดไว้ให้ บริการแก่พระภิกษุ สามเณร ประชาชน	3.095	.8711	ปานกลาง
13.	มีการมอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรที่สอบผ่าน การศึกษาในแต่ละระดับชั้น	3.373	.9527	ปานกลาง
14.	จัดให้มีการเรียนรู้ การปฏิบัติพระสัทธรรมแก่พระภิกษุ สามเณร และบุคลากรภายในวัด	3.428	.7841	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.383	.6495	ปานกลาง

จากตาราง 5 การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดตามกรอบ
ด้านการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.383 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
.6495 โดยมีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 8 รายการ มีระดับการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ส่งเสริมให้
พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ค่าเฉลี่ย 3.777 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .8934 และมี

ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 6 รายการ ระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ การจัด การศึกษา พระปริยัติธรรมแผนกบาลีในวัด ค่าเฉลี่ย 2.706 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.2903

4. ด้านการศึกษาสงเคราะห์ รายละเอียดแสดงตามตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส ในการพัฒนาวัดตามกรอบงาน ด้านการศึกษาสงเคราะห์

ข้อ	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1.	วัดสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียน	3.714	.8565	มาก
2.	จัดตั้งสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรมในวัด	3.214	.8818	ปานกลาง
3.	วัดสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	3.642	.8805	มาก
4.	จัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เด็กนักเรียน	3.587	.8696	มาก
5.	สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพในวัด	2.849	.9555	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.401	.6382	ปานกลาง

จากตาราง 6 การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดตามกรอบด้าน สงเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.401 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .6382 โดยมีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 3 รายการ มีระดับการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ วัดสนับสนุน อุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.714 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .8565 และมีระดับการ ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 2 รายการ มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ ฝึกอาชีพในวัด ค่าเฉลี่ย 2.849 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .6382

5. ด้านการเผยแพร่ รายละเอียดแสดงตามตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส
ในการพัฒนาวัดตามกรอบงาน ด้านการเผยแพร่

ข้อ	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1.	มีการแสดงธรรมเทศนาภายในวัดระหว่าง เทศกาลเข้าพรรษาของพระภิกษุ	4.158	.7527	มาก
2.	มีการแสดงธรรมเทศนาภายในวัดระหว่าง เทศกาลออกพรรษาของพระภิกษุ	3.793	.7727	มาก
3.	จัดพระภิกษุไปอบรมศีลธรรมตามหน่วยงานต่างๆ	3.341	.9563	ปานกลาง
4.	จัดให้ประชาชนมาถืออุโบสถศีลที่วัด	3.730	.8041	มาก
5.	เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์มอบหมายให้ทำหน้าที่ ด้านการเผยแพร่	3.555	.8904	มาก
6.	จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	4.039	.7088	มาก
7.	จัดกิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษาและ กิจกรรมในวาระพิเศษ	4.087	.6814	มาก
8.	จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี	3.809	.7344	มาก
9.	จัดกิจกรรมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้าน พระพุทธศาสนา	3.507	.7562	มาก
10.	จัดโครงการส่งเสริมศีลธรรมแก่ผู้สนใจ	3.373	.7561	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.739	.5455	มาก

จากตาราง 7 การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดตามกรอบด้าน
การเผยแพร่ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ค่าเฉลี่ย 3.739 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .5455 โดย
มีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 8 รายการ มีระดับการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ มีการแสดงธรรม
เทศนาภายในวัดระหว่างเทศกาลเข้าพรรษาของพระภิกษุ ค่าเฉลี่ย 4.158 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
.7527 และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 2 รายการ มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ จัด
พระภิกษุไปอบรมศีลธรรมตามหน่วยงานต่างๆ ค่าเฉลี่ย 3.341 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .9563

6. ด้านสาธารณูปการ รายละเอียดแสดงตามตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส
ในการพัฒนาวัดตามกรอบงาน ด้านสาธารณูปการ

ข้อ	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1.	มีการจัดทำแผนผังแบ่งเขตวัด	3.436	.9251	มาก
2.	มีการจัดทำป้ายนิเทศ ข้อมูล กิจกรรมของวัด	3.142	.8645	ปานกลาง
3.	มีการจัดทำกำแพงแสดงแนวเขตของวัด	3.460	.9687	มาก
4.	มีการจัดทำทางเท้าเชื่อมต่อระหว่างอาคาร โดยรอบ	3.309	.9335	ปานกลาง
5.	มีการจัดระบบสาธารณูปโภคภายในวัดเพียงพอต่อ การใช้งานกิจการ	3.531	.8455	มาก
6.	มีการจัดการพื้นที่วัดเป็นรมณีสถาน	3.341	.8594	ปานกลาง
7.	เสนาสนะและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพียงพอ ต่อการประกอบศาสนกิจ	3.642	.8046	มาก
8.	ภูมิทัศน์วัดและรอบนอกวัดมีความสะอาด	3.531	.8264	มาก
9.	มีการจัดทำบัญชีศาสนสมบัติของวัด	3.746	.7368	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.460	.6010	มาก

จากตาราง 8 การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดตามกรอบด้าน
การเผยแพร่ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ค่าเฉลี่ย 3.460 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .6010 โดย
มีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 6 รายการ มีระดับการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ มีการจัดทำบัญชีศา
สนสมบัติของวัด ค่าเฉลี่ย 3.746 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .7368 และมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์
ปานกลาง 3 รายการ มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ มีการจัดทำป้ายนิเทศข้อมูล กิจกรรมของวัด
ค่าเฉลี่ย 3.142 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .8645

7. ด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ รายละเอียดแสดงตามตาราง 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส
ในการพัฒนาวัดตามกรอบงาน ด้านสาธารณสุขสงเคราะห์

ข้อ	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1.	เผยแพร่ความรู้ข่าวสารทางราชการ	3.460	.9436	มาก
2.	สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพให้แก่ ประชาชนในชุมชน	3.079	.9086	ปานกลาง
3.	สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารด้านการเกษตร	2.754	1.0094	ปานกลาง
4.	สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ในหมู่บ้าน	2.809	.9774	ปานกลาง
5.	สนับสนุนการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน	2.904	.9332	ปานกลาง
6.	ส่งเสริมให้ประชาชนลด ละ เลิก อบายมุข	3.857	.8918	มาก
7.	จัดตั้งและสนับสนุนมูลนิธิเพื่อการกุศล	3.476	.9356	มาก
8.	มีการระงับข้อพิพาทและข้อขัดแย้งของชาวบ้าน	2.928	1.0596	ปานกลาง
9.	ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ	3.460	.8639	มาก
10.	สงเคราะห์ผู้ยากไร้	3.484	.9272	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.221	.6189	ปานกลาง

จากตาราง 9 การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดตามกรอบ
ด้านการเผยแพร่ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.221 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
.6189 โดยมีระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 5 รายการ มีระดับการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริม
ให้ประชาชนลด ละ เลิก อบายมุข ค่าเฉลี่ย 3.857 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .8918 และมีระดับการ
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 5 รายการ มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ สนับสนุนการจัดตั้ง
ธนาคารด้านการเกษตร ค่าเฉลี่ย 2.754 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.0094

สรุปรายละเอียดผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากหมวดต่าง ๆ พบว่า ข้อมูลที่ได้จากแต่
ละด้าน สามารถนำมาจัดลำดับความสำคัญของการปฏิบัติตามหมวดต่าง ๆ 10 อันดับแรกได้ดังนี้
รายละเอียดตามตาราง 10

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยของการจัดลำดับความสำคัญของการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส
ในการพัฒนาวัดตามกรอบด้านต่าง ๆ

อันดับ	ด้าน	การปฏิบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	การเผยแพร่	มีการแสดงธรรมเทศนาภายในวัดระหว่างเทศกาลเข้าพรรษาของพระภิกษุ	4.158	.7527	มาก
2	การเผยแพร่	จัดกิจกรรมในวันเฉลิมพระชนม์พรรษาและกิจกรรมในวาระพิเศษ	4.087	.6814	มาก
3	การเผยแพร่	จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	4.039	.7088	มาก
4	สาธารณสงเคราะห์	ส่งเสริมให้ประชาชน ลด ละ เลิกอบายมุข	3.857	.8918	มาก
5	การเผยแพร่	จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี	3.809	.7344	มาก
6	การเผยแพร่	มีการแสดงพระธรรมเทศนาภายในวัดระหว่างเทศกาลออกพรรษาของพระภิกษุ	3.793	.7727	มาก
7	ด้านการศึกษา	ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม	3.777	.8934	มาก
8	สาธารณูปการ	มีการจัดทำบัญชีศาสนสมบัติของวัด	3.746	.7368	มาก
9	การเผยแพร่	จัดให้ประชาชนมาถืออุโบสถศีลที่วัด	3.730	.8041	มาก
10	การศึกษาสงเคราะห์	วัดสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียน	3.714	.8565	มาก

จากตาราง 10 การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทองตามกรอบงาน 6 ด้าน พบว่า ทูกรายการอยู่ในระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการเผยแพร่ ได้แก่ การแสดงธรรมเทศนาภายในวัดระหว่างเทศกาลเข้าพรรษาของพระภิกษุ ค่าเฉลี่ย 4.158 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .7527 ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ การศึกษาสงเคราะห์ ได้แก่ วัดสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.714 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .8565

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาสต่องาน 6 ด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาประมวลผลได้ดังนี้

จากการประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาสต่องาน 6 ด้าน พบว่า มีการให้ข้อมูลรายละเอียดตามตารางที่ 11 ถึงตารางที่ 13

ตาราง 11 แสดงการจัดอันดับปัญหา/อุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาส 6 ด้าน

อันดับที่	ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน (คน)
1.	ขาดงบประมาณ	26
2.	ชาวบ้านไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	10
3.	พระภิกษุสามเณรไม่ค่อยเข้าใจในคำสอน	9
4.	ความล่าช้าของระบบราชการ เช่น การทำหนังสือแจ้งวัด	8
5.	ขาดบุคลากร และความสามัคคี	7
6.	ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ	3
7.	ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาแต่ละด้าน	3
8.	ขาดคณะกรรมการวัดที่เข้มแข็งในการบริหารวัดให้เรียบร้อย	2
9.	บุคลากรขาดความสามารถในการสอนอย่างต่อเนื่อง	2
10.	ด้านการปกครองผู้บวชใหม่ไม่ได้มาจากความศรัทธาจึงว่ากล่าวสอนยาก	2
11.	เจ้าอาวาสขาดเอกภาพในการทำงาน	1
12.	วัดอยู่ห่างความเจริญ และพระสงฆ์กับประชาชนเข้ากันไม่ได้	1
	รวม	74

จากตาราง 11 พบว่า ปัญหา/อุปสรรคการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาสต้องงาน 6 ด้าน ด้านขาดงบประมาณมีมากที่สุด จำนวน 26 คน และด้านเจ้าอาวาสขาดเอกภาพในการทำงาน และด้านวัดอยู่ห่างความเจริญ และพระสงฆ์กับประชาชนเข้ากันไม่ได้มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน

ตาราง 12 แสดงการจัดอันดับแนวทางการพัฒนางาน 6 ด้าน ของเจ้าอาวาส

อันดับที่	แนวทางการพัฒนา	จำนวน (คน)
1.	ส่งเสริมการศึกษาแผนกธรรม-บาลีให้มาก	9
2.	จัดการสถานที่ให้มีความเรียบร้อยประทับใจผู้มาเยี่ยมชม	7
3.	ควรมีมาตรฐานและแบบอย่าง วัตถุประสงค์ไปทิศทางเดียวกัน	4
4.	ควรมีการวางแผนงานและประชุมศึกษาข้อมูลให้มากที่สุด	3
5.	จัดการศึกษาภายในวัด บำรุงวัด	2
6.	เจ้าอาวาสควรมีความรับผิดชอบมีความคิดเป็นของตนเองในการพัฒนาวัด	2
7.	ควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มาก	2
8.	จัดให้มีโครงการอบรมความรู้ทุกปี	2
9.	ควรให้สิทธิกับพระลูกวัดในการเสนอข้อคิดเห็นบ้าง	2
10.	เจ้าอาวาสต้องมีวิธีการในการดึงคนเข้าวัดเพื่อพัฒนาจิตใจ	1
	รวม	34

จากตาราง 12 พบว่า แนวทางการพัฒนางาน 6 ด้านของเจ้าอาวาส ด้านการส่งเสริมการศึกษาแผนกธรรม-บาลีให้มากมีมากที่สุด จำนวน 9 คน และด้านเจ้าอาวาสต้องมีวิธีการในการดึงคนเข้าวัดเพื่อพัฒนาจิตใจมีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน

ตาราง 13 แสดงการจัดอันดับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการปฏิบัติของเจ้าอาวาส 6 ด้าน

อันดับที่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน (คน)
1.	มีการจัดสรรงบประมาณที่พอเพียง	17
2.	ส่งเสริมภิกษุสามเณรให้ได้รับการศึกษาที่สูง	11
3.	ส่งเสริมการศึกษาบาลีให้มาก	5
4.	ควรมีบุคลากรเฉพาะด้าน	4
5.	เจ้าอาวาสควรมีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	3
6.	ต้องการให้ชุมชนกับวัดมีความร่วมมือกัน	3
7.	ควรมีการประชุมในการพัฒนาวัดทุกเดือน	3
8.	ลูกวัดควรเป็นผู้ช่วยในการพัฒนาวัด	2
9.	เจ้าอาวาสต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ และมีความเป็นผู้นำ	2
10.	ควรให้เวลาร่วมกับภิกษุสามเณรในการปฏิบัติศาสนกิจอื่น ๆ บ้าง	2
11.	ส่งเสริมพระพุทธศาสนาในทุกด้าน	2
12.	ส่งเสริมในเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมให้มาก	1
	รวม	55

จากตาราง 13 พบว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาส 6 ด้าน ด้านมีการจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงมีมากที่สุด จำนวน 17 คน และด้านส่งเสริมในเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมให้มากมีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์มากขึ้น ทั้งด้านปัญหาอุปสรรค แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทของเจ้าอาวาสทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

การสังเคราะห์การสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์เจ้าคณะจังหวัดอ่างทองทั้ง 2 นิการ เจ้าอาวาสวัดหลวง วัดราษฎร์ และนักวิชาการศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอ่างทอง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง สรุปในภาพรวมปรากฏตามตารางที่ 14

ตาราง 14 ภาพรวมของการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนา
วัดจังหวัดอ่างทอง

การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส	ปัญหาอุปสรรค	การพัฒนา
ด้านการปกครอง		
เจ้าอาวาสใช้พระธรรมวินัยเป็นหลักในการปกครอง และมีกติการะเบียบในการอยู่ร่วมกัน ในส่วนของวัดที่มีพระสงฆ์สามเณรจำนวนมาก จะมีการมอบงานให้พระสงฆ์ช่วยรับผิดชอบ รูปแบบในการพัฒนาบุคลากรส่วนมากใช้ระบบการศึกษาชัดเจน และมีบางวัดใช้วิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ศึกษาดูงาน วัดมีการแบ่งเขต 3 เขต คือ เขตพุทธาวาส สังฆาวาส และเขตสาธารณ ประโยชน์ มีการจัดทำบัญชีข้อมูลของวัดในบางส่วน	พระสงฆ์ที่เข้ามาบวชใหม่ไม่มีพื้นฐานด้านศาสนาเท่าที่ควร พระสงฆ์ย่อหย่อนต่อการปฏิบัติกิจวัตร การจัดการด้านเอกสารของวัด	เจ้าอาวาสต้องเข้าใจบทบาทของตนเองยึดหลักพระธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างวัดและประชาชน
ด้านการศึกษา		
เจ้าอาวาสส่งเสริมการศึกษาแก่พระสงฆ์สามเณร โดยการเปิดการเรียนการสอนที่วัด และการเรียนรวม มีการส่งเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่คณะสงฆ์จัดให้	วัดขาดครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ครูสอนประจำชั้น พระสงฆ์ไม่ชำนาญการสอน พระสงฆ์ที่จะศึกษามีจำนวนน้อย วัดขาดงบประมาณบริหารจัดการ	เจ้าอาวาสควรจัดการศึกษาที่หลากหลาย มีการพัฒนาครูผู้สอนด้วยการจัดหลักสูตรอบรม เทคนิคการสอน ตลอดจนพัฒนาบุคลากร จัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ
ด้านการศึกษาสงเคราะห์		
เจ้าอาวาสส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์ ด้วยการแจกทุนการศึกษา มอบอุปกรณ์การศึกษา ตลอดจนการเข้าไป หรือส่งพระสงฆ์เข้าไปสอนหนังสือในสถานศึกษา	วัดขาดงบประมาณ เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพระสงฆ์ วัดขาดความพร้อมด้านสถานที่ในการดึงเด็กเข้ามาเรียนรู้ในวัด	เจ้าอาวาสควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอบริหารจัดการด้านสถานที่ให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็ก

ตาราง 14 (ต่อ)

การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส	ปัญหาอุปสรรค	การพัฒนา
ด้านการเผยแผ่		
เจ้าอาวาสใช้รูปแบบการเผยแผ่โดยการแสดงพระธรรมเทศนาผ่านกิจกรรมวันพระ วันสำคัญทางศาสนา และการปาฐกถาตามหน่วยงานบ้างบางครั้ง	พระสงฆ์ที่มีความสามารถด้านการเผยแผ่มีจำนวนน้อย ประชาชนส่วนมากไม่มีเวลาในการฟังธรรม งบประมาณด้านการเผยแผ่มีน้อย	เจ้าอาวาสควรจัด/ส่งเสริมการอบรมเทคนิคการเผยแผ่พระพุทธรูป การศึกษาแก่พระสงฆ์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเผยแผ่ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ
ด้านสาธารณูปการ		
เจ้าอาวาสมีรูปแบบการพัฒนาด้านการบูรณะและการก่อสร้างตามความจำเป็นต่อประโยชน์ของการใช้สอยเป็นสำคัญ	เจ้าอาวาสขาดการวางแผนงาน พระสงฆ์ขาดความชำนาญงานการก่อสร้าง งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ	เจ้าอาวาสควรจัดหรือส่งเสริมการพัฒนาความรู้ของพระสงฆ์ด้านการก่อสร้าง ดำเนินการก่อสร้างและบูรณะตามความจำเป็น
ด้านสาธารณสงเคราะห์		
เจ้าอาวาสมีรูปแบบการปฏิบัติงานด้านสาธารณสงเคราะห์ที่เน้นความจำเป็นของประชาชน ชุมชน และตามกำลังที่สามารถทำได้	วัดขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การวางแผนงาน สาธารณสงเคราะห์หลัก	เจ้าอาวาสควรจัดทำโครงการร่วมกับหน่วยงานส่วนท้องถิ่นสำรวจปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วน

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง จากการสัมภาษณ์ พบว่า ประเด็นของการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานทั้ง 6 ด้านมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุง ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำประเด็นมาสรุปรายละเอียด เพื่อนำไปจัดทำแนวทางการพัฒนาต่อไป ดังนี้

1. ด้านการปกครอง
2. ด้านการศึกษา
3. ด้านการศึกษาสงเคราะห์
4. ด้านการเผยแพร่
5. ด้านสาธารณูปการ
6. ด้านสาธารณสงเคราะห์

แนวทางการพัฒนา

จากวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส ในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง สามารถนำผลของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาจัดทำแนวทางการพัฒนากิจการปฏิบัติได้ โดยมีรายละเอียดของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

1. จากแบบสอบถาม พบว่า รายการเกือบทุกข้อมีระดับของการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ซึ่งเป็นระดับของการปฏิบัติสูงสุดของระดับการปฏิบัติที่ได้จากแบบสอบถาม ดังนั้น ผู้วิจัย มีความเห็นว่ายังมีรายการที่ต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มีระดับการปฏิบัติสูงขึ้น จึงนำ รายการที่มีระดับปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลางมาทำการปรับปรุงเป็นแนวทางการพัฒนากิจการปฏิบัติ โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการปกครอง รายการที่ต้องปรับปรุง คือ จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการวัด และทำรายงานการประชุม ($\bar{X} = 3.373$) มีการประชุมอบรมศีลธรรมของบุคลากรภายในวัด ($\bar{X} = 3.246$) มีการจัดสวัสดิการให้แก่บุคคลภายในวัด ($\bar{X} = 3.134$) จัดทำสมุดผู้มาเยี่ยมลงนามประจำ ($\bar{X} = 3.206$) จัดทำสมุดประวัติเผยแพร่ ($\bar{X} = 2.976$) ตามลำดับ

1.2 ด้านการศึกษา รายการที่ต้องปรับปรุง คือ มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีในวัด ($\bar{X} = 2.706$) สนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษา ($\bar{X} = 3.198$) ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรม ($\bar{X} = 3.230$) มีพระภิกษุสามเณร ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนกประจำสังกัด ($\bar{X} = 3.293$) มีการจัดห้องสมุดทางพระพุทธศาสนาในวัดไว้ให้บริการแก่พระภิกษุสามเณร ประชาชน ($\bar{X} = 3.095$) ตามลำดับ

1.3 ด้านการศึกษาสงเคราะห์ รายการที่ต้องปรับปรุง คือ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพในวัด ($\bar{X} = 2.849$)

1.4 ด้านการเผยแพร่ รายการที่ต้องปรับปรุง คือ จัดพระภิกษุไปอบรมศีลธรรมตามหน่วยงานต่างๆ ($\bar{X} = 3.341$) จัดโครงการส่งเสริมศีลธรรมแก่ผู้สนใจ ($\bar{X} = 3.373$) ตามลำดับ

1.5 ด้านสาธารณูปการ รายการที่ต้องปรับปรุง คือ มีการจัดทำป้ายนิเทศข้อมูลกิจกรรมของวัด ($\bar{X} = 3.142$) มีการจัดทำทางเท้าเชื่อมต่อระหว่างอาคารโดยรอบ ($\bar{X} = 3.309$) มีการจัดการพื้นที่วัดเป็นรมณีสถาน ($\bar{X} = 3.341$) ตามลำดับ

1.6 ด้านสาธารณสงเคราะห์ รายการที่ต้องปรับปรุง คือ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนในชุมชน ($\bar{X} = 3.079$) สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารด้านการเกษตร ($\bar{X} = 2.754$) สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.809$) สนับสนุนการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.904$) ตามลำดับ

2. จากการสัมภาษณ์ พบว่า งานทั้ง 6 ด้าน มีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงหลากหลาย จึงนำประเด็นที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคมาทำการปรับปรุงเป็นแนวทางพัฒนายุทธศาสตร์ โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการปกครอง คือ พระสงฆ์ย่อหย่อนการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การปฏิบัติตามพระธรรมวินัย การบริหารจัดการภายในวัด

2.2 ด้านการศึกษา คือ ขาดบุคลากรทางภาษาบาลีในระดับสูง ขาดครูประจำ และครูเฉพาะทางงบประมาณ พระสงฆ์ไม่ชำนาญการสอน การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

2.3 ด้านศึกษาสงเคราะห์ คือ ขาดงบประมาณ ขาดความพร้อมบริหาร สถานที่อุปกรณ์

2.4 ด้านการเผยแผ่ คือ พระสงฆ์ที่มีความสามารถเผยแผ่มีน้อย งบประมาณน้อย ประชาชนไม่มีเวลาฟังการเผยแผ่พระธรรมเทศนา

2.5 ด้านสาธารณูปการ คือ พระสงฆ์ไม่ชำนาญในงานก่อสร้างซ่อมแซมที่ได้รับมอบหมายงบประมาณน้อย ขาดการวางแผนงานที่ดี

2.6 ด้านสาธารณสงเคราะห์ คือ ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดความสามารถรายละเอียดของการจัดทำแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาส ในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง แสดงตามตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 15 แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง

ผลการวิจัย	เป้าหมายการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
1. ด้านการปกครอง		
1.1 มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ข้อ 6 8 9 10 และ 11	1. วัดบ้นที่การประชมทุกครั้ง 2. จัดให้มีการประชมอบรมทุกสัปดาห์	1. เสริมสร้างสำคัญในการบ้นที่การประชมทุกครั้ง
1.2 พระใหม่ไม่เข้าใจในพระธรรมวินัย	3. จัดตั้งสวัสดิการให้เพียงพอ 4. จัดทำสมุดบ้นที่กลงนามการเชื่อมวัดสำหรับประชาชน	2. อบรมเกี่ยวกับศิลาจารวัตรหลังทำวัตรเย็น
1.3 พระสงฆ์ย่อหย่อนการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	5. วัดจัดทำประวัติและข้อมูลกิจกรรมต่างๆ เพื่อเผยแพร่	3. จัดตั้งกองทุนสวัสดิการของบุคลากรในวัด
1.4 การบริหารจัดการภายในวัด	6. พระสงฆ์ที่บวชใหม่มีความรู้และปฏิบัติพระธรรมวินัยอย่างถูกต้อง 7. พระสงฆ์ปฏิบัติกิจวัตรตามวินัยเหมาะสมกับสมณสาธูป 8. วัดมีระบบการบริหารจัดการเป็นรูปแบบ	4. ส่งเสริมการบ้นที่กประวัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นวารสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของวัด 5. จัดการศึกษาการอบรมพระธรรมวินัย 6. กำหนดกฎ กติกา ระเบียบในการอยู่ร่วมกัน 7. เสริมสร้างการบริหารจัดการวัดอย่างเป็นระบบ
2. ด้านการศึกษา		
2.1 มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ข้อ 2 4 5 7 และ 12	1. จัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีภายในวัด	1. ส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม-แผนกบาลี
2.2 ขาดบุคลากรทางภาษาบาลีในระดับสูง	2. ให้และส่งเสริมทุนการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3 ทุน	2. จัดตั้งกองทุนแก่พระสงฆ์ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา
2.3 ขาดครูประจำและครูเฉพาะทาง	3. พระสงฆ์สามเณรในวัดทุกรูปได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรม	3. ส่งเสริมการมอบหมายงานให้พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา
2.4 ขาดงบประมาณ	4. วัดจัดพระสงฆ์ให้รับผิดชอบแต่ละแผนก	4. สร้างและพัฒนาห้องสมุดให้ประชาชน พระสงฆ์สามเณร ได้ศึกษา
2.5 พระสงฆ์ไม่ชำนาญการสอน	5. มีประชาชน พระสงฆ์สามเณรเข้ามารับบริการห้องสมุด	
2.6 การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน		

ตาราง 15 (ต่อ)

ผลการวิจัย	เป้าหมายการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
2. ด้านการศึกษา (ต่อ)		
2.7 พระสงฆ์ที่จะศึกษามีน้อย	6. ส่งเสริมพระสงฆ์สามเณรให้เรียนภาษาบาลีส่วนกลาง 7. จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม 8. พระสงฆ์ได้รับการอบรมหลักสูตรการสอน 9. ปรับการเรียนให้หลากหลายโดยการใช้อุปกรณ์การสอนเสริม 10. พระสงฆ์มีคุณภาพด้านการศึกษา	5. จัดและส่งเสริมบุคลากรและครูรับการอบรมเสริมความรู้ 6. สรรหางบประมาณมาสนับสนุน 7. จัดตั้งกองทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและโท
3. ด้านศึกษาสงเคราะห์		
3.1 มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ข้อ 5	1. ส่งเสริมพัฒนาการฝึกฝนอาชีพ 2. จัดบูรณาการด้านศึกษาสงเคราะห์ระหว่างวัด 3. วัดจัดการบริหารด้านสถานที่ อุปกรณ์การศึกษา	1. จัดและส่งเสริมการตั้งศูนย์ฝึกอาชีพแก่ผู้สนใจอย่างเหมาะสม 2. ส่งเสริมบูรณาการระหว่างวัดในการดำเนินงานด้านสาธารณสงเคราะห์ 3. ส่งเสริมการบูรณาการด้านสถานที่อุปกรณ์การศึกษา
3.2 ขาดงบประมาณ		
3.3 ขาดความพร้อมด้านสถานที่ อุปกรณ์		
4. ด้านเผยแผ่		
4.1 มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ข้อ 3 และข้อ 10	1. วัดดำเนินกิจกรรมด้านการเผยแผ่ศีลธรรมตามหน่วยงานเดือนละ 1 ครั้ง 2. วัดจัดทำโครงการอบรมด้านศีลธรรมปีละ 3 ครั้ง 3. พระสงฆ์ได้เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานกิจกรรมเผยแผ่ปีละ 1 ครั้ง	1. ส่งเสริมการเผยแผ่ศีลธรรมตามหน่วยงานต่างๆ 2. ส่งเสริมจัดทำโครงการปลูกฝังศีลธรรม เช่น โครงการปฏิบัติธรรม 3. ส่งเสริมพระสงฆ์เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานด้านการเผยแผ่
4.2 พระสงฆ์ขาดประสบการณ์ด้านการเผยแผ่		
4.3 ขาดงบประมาณ		
4.4 ประชาชนไม่มีเวลาฟังการเผยแผ่พระธรรมเทศนา		

ตาราง 15 (ต่อ)

ผลการวิจัย	เป้าหมายการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
4. ด้านเผยแพร่ (ต่อ)		
	4. วัตถุประสงค์งานด้านการเผยแพร่ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	4. วัตถุประสงค์ที่สนับสนุนด้านการเผยแพร่
	5. เปิดธรรมผ่านสื่อ เช่น สถานีวิทยุชุมชน เสี่ยงตามสาย	5. จัดหาวิธีการและเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่
5. ด้านสาธารณูปการ		
5.1 มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ข้อ 2 4 และ 6		1. ส่งเสริมการสื่อสารข้อมูลกิจกรรมของวัดสู่ชุมชนภายนอก
5.2 พระสงฆ์ไม่ชำนาญในงานก่อสร้างซ่อมแซมที่ได้รับมอบหมาย		2. จัดสรรงบประมาณในการจัดสร้างทางเดินภายในวัด และจัดภูมิทัศน์ให้เป็นรมณีสถาน
5.3 ขาดงบประมาณ		3. ส่งเสริมความรู้ด้านนวัตกรรมแก่พระสงฆ์
5.4 ขาดการวางแผนงานที่ดี		4. จัดทำแผนการสร้างและบูรณะเสนาสนะโดยพิจารณาความสำคัญและเร่งด่วน
6. ด้านสาธารณสงเคราะห์		
6.1 มีระดับการปฏิบัติปานกลางข้อ 2 3 4 5 และ 8	1. จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวัด	1. ส่งเสริมประชาชนเข้ามาฝึกฝนอาชีพ
	2. วัดมีทางเดินเท้าโดยรอบอาคารที่สะดวก	2. ส่งเสริมสนับสนุนให้คำแนะนำชุมชนในการจัดตั้งธนาคารชุมชนหรือกลุ่มออมทรัพย์
6.2 ขาดงบประมาณ	3. วัดมีภูมิทัศน์เป็นรมณีสถาน	
6.3 ขาดวัสดุอุปกรณ์	4. จัดช่างผู้ชำนาญงานตามกรณี	
6.4 ขาดความสามารถ	5. วัดสร้างและบูรณะเสนาสนะที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์	

ตาราง 15 (ต่อ)

ผลการวิจัย	เป้าหมายการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
6. ด้านสาธารณสงเคราะห์ (ต่อ)	6. วัดมีการวางแผนงาน และ ประเมินผลทุกปี	3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ คำแนะนำ ปรีกษาใน การจัดตั้งสหกรณ์
	7. วัดมีศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับ ประชาชน 1 ศูนย์	4. วัดกระตุ้นชุมชนให้ ตระหนักถึงวัฒนธรรมอัน ดีงาม
	8. ชุมชนมีการจัดตั้งธนาคารชุมชน หรือกลุ่มออมทรัพย์	5. วัดร่วมกับหน่วยงาน บริหารส่วนท้องถิ่นและ ชุมชนท้องถิ่นวางแผนการ พัฒนาอย่างบูรณาการ
	9. ชุมชนมีกลุ่มสหกรณ์ 1 กลุ่ม	
	10. วัดมีสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน	
	11. ร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นกำหนด โครงการพัฒนาปีละ 1 โครงการ	
	12. วัดมีแผนและดำเนินการพัฒนา งานด้านสาธารณสงเคราะห์	

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค กำหนดเป็นยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดในแต่ละด้าน ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. พระสงฆ์เป็นที่เคารพและศรัทธาของประชาชน
2. มีวัฒนธรรมองค์กรรูปแบบเดียวกัน
3. วัดมีจำนวนมาก
4. พระสงฆ์ส่วนมากมีระดับการศึกษาทางธรรมสูง
5. ศาสนสถานเพียงพอต่อการทำกิจกรรมของชุมชน

จุดอ่อน (Weakness)

1. ขาดการวางแผนพัฒนาวัด
2. ขาดความร่วมมือระหว่างวัด
3. ขาดการเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเสนอแนะ

4. พระสงฆ์ขาดความชำนาญและเทคนิคในการเผยแผ่คำสอน
5. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกฎ ระเบียบน้อย
6. ขาดงบประมาณในการพัฒนาวัด
7. ไม่เห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร

โอกาส (Opportunities)

1. หน่วยงานการบริหารส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนวัด
2. ประชาชนส่วนมากนับถือพระพุทธศาสนา
3. มีผู้มาบำเพ็ญกุศลจำนวนมาก
4. การคมนาคมสะดวก
5. โรงเรียนเปิดโอกาสในพระสงฆ์เข้าไปเผยแผ่คำสอน

อุปสรรค (Threats)

1. การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากภาครัฐไม่ทั่วถึง
2. งบประมาณสนับสนุนจากส่วนอื่นไม่แน่นอน
3. ประชาชนส่วนมากไม่เข้าหลักธรรมทางศาสนา
4. ศีลธรรมของสังคมมีกระแสด้านลบที่รุนแรง

นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาวิเคราะห์เพื่อสร้าง

ยุทธศาสตร์ รายละเอียดตามตาราง 16

ตาราง 16 การวิเคราะห์ SWOT ด้วยตาราง MATRIX เพื่อสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับองค์กร

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	<ul style="list-style-type: none"> - พระสงฆ์เป็นที่เคารพและศรัทธาของประชาชน - มีวัฒนธรรมองค์กรรูปแบบเดียวกัน - วัดมีจำนวนมาก - พระสงฆ์ส่วนมากมีระดับการศึกษาทางธรรมสูง - ศาสนสถานเพียงพอต่อการทำกิจกรรมของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการวางแผนพัฒนาวัด - ขาดความร่วมมือระหว่างวัด - ขาดการเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเสนอแนะ - พระสงฆ์ขาดความชำนาญและเทคนิคในการเผยแผ่คำสอน - ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกฎ ระเบียบน้อย - ขาดงบประมาณในการพัฒนาวัด - ไม่เห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร
โอกาส (O) <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานการบริหารส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนวัด - ประชาชนส่วนมากนับถือพระพุทธศาสนา - มีผู้มาบำเพ็ญกุศลจำนวนมาก - การคมนาคมสะดวก - โรงเรียนเปิดโอกาสในพระสงฆ์เข้าไปเผยแผ่คำสอน 	สร้างยุทธศาสตร์เชิงรุก SO ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาวัดให้ เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่และให้บริการด้านข้อมูลวิชาการทางพระพุทธศาสนา	นำมาสร้างยุทธศาสตร์การพัฒน องค์กร WO ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นองค์กรเปิดที่ ให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมวางแผน และพัฒนา
อุปสรรค (T) <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสรรงบประมาณอุดหนุน จากภาครัฐไม่ทั่วถึง - งบประมาณสนับสนุนจากส่วน อื่นๆ ไม่แน่นอน - ประชาชนส่วนมากไม่เข้าใจหลักธรรมทางศาสนา - ศีลธรรมของสังคมมีกระแสต้าน ลบที่รุนแรง 	นำมาจัดสร้างยุทธศาสตร์การ รักษาเสถียรภาพองค์กร ST ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมเยาวชน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชนด้วยหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา	นำมาสร้างยุทธศาสตร์ ประคับประคอง WT ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมให้วัด เป็นสถานที่ให้บริการและจัด กิจกรรมของชุมชน

ผลจากการวิเคราะห์ SWOT ด้วยตาราง MATRIX สร้างยุทธศาสตร์ได้ 4 ยุทธศาสตร์
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่และให้บริการด้านข้อมูล

วิชาการทางพระพุทธศาสนา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นองค์กรเปิดที่ให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมวางแผนและพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมเยาวชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยหลักกรรมทาง

พระพุทธศาสนา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมให้วัดเป็นสถานที่ให้บริการและจัดกิจกรรมของชุมชน

วิสัยทัศน์ (Vision)

พัฒนาองค์กรให้เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่ข้อมูลทางพระพุทธศาสนาของ
ชุมชน ส่งเสริมการศึกษาของเยาวชน เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยหลักกรรม และเป็น
สถานที่จัดกิจกรรมหมู่บ้าน

พันธกิจ (Mission)

1. บำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี
2. ปกครองและเป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอน พระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและ
คฤหัสถ์
3. จัดและส่งเสริมการศึกษาแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์
4. ให้ความสะดวกในการจัดกิจกรรมชุมชนและบำเพ็ญกุศล

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่และให้บริการด้านข้อมูล

วิชาการทางพระพุทธศาสนา

เป้าประสงค์

1. พัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์สามเณรด้านการศึกษา และการเผยแผ่ศาสนธรรม
2. วัดมีแหล่งข้อมูลเพื่อการศึกษาวิชาการทางพระพุทธศาสนา
3. ประชาชนนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาใช้ในชีวิต

เป้าหมาย

1. วัดจัดการศึกษาพระปริยัติแผนกธรรม-แผนกบาลี
2. มีจำนวนครูสอนประจำเพียงพอ
3. วัดมีห้องสมุดวิชาการทางพระพุทธศาสนา
4. วัดจัดการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่หลากหลาย
5. พระสงฆ์ได้รับการสนับสนุนการศึกษาทางโลก

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของจำนวนพระภิกษุสามเณรที่สอบผ่าน
2. จำนวนครูสอนต่อสัดส่วนของห้องเรียน
3. จำนวนผู้มาใช้ห้องสมุดวิชาการทางพระพุทธศาสนา
4. ความพึงพอใจของประชาชน
5. ร้อยละของพระสงฆ์ที่ได้รับการสนับสนุนการศึกษาทางโลก

กลยุทธ์ที่ 1 จัดและส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม และแผนกบาลี และสนับสนุนการศึกษาทางโลก

1. จัดสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลี
2. ส่งเสริมการศึกษาแผนกบาลีระดับสูง
3. สนับสนุนมอบทุนการศึกษาทางโลก

กลยุทธ์ที่ 2 จัดบริการห้องสมุดและสื่อวิชาการทางพระพุทธศาสนา

1. จัดทำอุทยานการศึกษาในวัด
2. สร้างสื่อเพื่อถ่ายทอดหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เหมาะสมกับวัยและความ

ต้องการ

กลยุทธ์ที่ 3 บริการด้านการเผยแผ่ที่หลากหลายตอบสนองต่อทุกกลุ่มเป้าหมาย

1. จัดการแสดงพระธรรมเทศนาเป็นประจำทุกวันพระ
2. จัดการปาฐกถาที่หอกระจายเสียงหมู่บ้านและสถานีวิทยุชุมชน
3. จัดทำโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน และบวชศีลจาริณี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นองค์กรเปิดที่ให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมวางแผนและพัฒนา

เป้าประสงค์

1. วัดมีการจัดการระบบข้อมูลพื้นฐาน
2. จัดการประชุมคณะกรรมการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวางแผนการพัฒนาวัด
3. จัดการพัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์เพิ่มเติม

เป้าหมาย

1. วัดมีระบบข้อมูลพื้นฐานสมบูรณ์
2. คณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาวัด
3. พระสงฆ์ได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพเพิ่มเติม

ตัวชี้วัด

1. ความพึงพอใจของประชาชนที่มาเยี่ยมวัด
2. วัดผ่านเกณฑ์การตรวจการคณะสงฆ์
3. จำนวนโครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการวางแผนพัฒนาวัด
4. ร้อยละของพระสงฆ์ที่ได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการระบบข้อมูลพื้นฐานของวัด

1. จัดทำและแสดงบัญชีทรัพย์สิน บัญชีรายรับ-จ่ายของวัด
2. จัดทำทะเบียนบุคลากรของวัดพร้อมทั้งบอร์ดแสดง สมุคเยี่ยมวัด และสมุดตรวจ

การณ้คณะสงฆ์

กลยุทธ์ที่ 2 การวางแผนพัฒนาวัดอย่างมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

1. ประชุมคณะกรรมการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการพัฒนาวัด
2. จัดทำแผนพัฒนาวัด

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์เพื่อนำองค์ความรู้มาพัฒนาวัด

1. จัดหรือส่งพระสงฆ์เข้ารับการอบรมความรู้เพิ่มเติม
2. เพิ่มบทบาทโดยการมอบหมายงานให้รับผิดชอบ
3. จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสำหรับพระสงฆ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมเยาวชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยหลักธรรมทาง

พระพุทธศาสนา

เป้าประสงค์

1. เยาวชนในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยหลักธรรม
2. ประชาชนได้รับการฝึกพัฒนาอาชีพ
3. วัดให้การสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์
4. วัดมีบทบาทในการสนับสนุนการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน

เป้าหมาย

1. สถาบันการศึกษาในจังหวัดอ่างทอง
2. ชุมชนที่มีความพร้อมในการฝึกพัฒนาอาชีพ
3. ชุมชนนำร่อง 7 ชุมชน
4. วัดในจังหวัดอ่างทองจำนวน 50% มีสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของจำนวนสถาบันการศึกษาในจังหวัดอ่างทอง
2. ความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับการฝึกพัฒนาอาชีพ
3. จำนวนกลุ่มออมทรัพย์ที่เกิดขึ้น
4. จำนวนของศูนย์สภาวัฒนธรรมหมู่บ้านที่เกิดขึ้น

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

1. ร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง และสถานศึกษาในสังกัดอื่นจัดหลักสูตรวิชา

พระพุทธศาสนา

2. จัดสัมมนาครูพระสอนศีลธรรมและพระนักเผยแผ่ เติริมบุคลากร
3. สนับสนุนทุน และอุปกรณ์การศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยหลักสาธตสงเคราะห์

1. จัดประชุมกรรมหมู่บ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น
2. ฝึกอบรมและสนับสนุนกลุ่ม OTOP กลุ่มออมทรัพย์ และสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมให้วัดเป็นสถานที่ให้บริการและจัดกิจกรรมของชุมชน

เป้าประสงค์

1. วัดมีสถานที่ในการทำกิจกรรมของชุมชน
2. วัดมีสถานที่รับรองสำหรับผู้เข้ามาพักอาศัย
3. วัดมีเขตสาธตสงเคราะห์

เป้าหมาย

1. วัดในจังหวัดอ่างทองมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมของชุมชน
2. วัดในจังหวัดอ่างทองมีสถานที่รับรองผู้มาขอพักอาศัย
3. วัดในจังหวัดอ่างทองมีการจัดแบ่งเขตสาธตสงเคราะห์

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของจำนวนวัดที่ชุมชนจัดทำกิจกรรม
2. ร้อยละของจำนวนวัดมีสถานที่รับรองผู้เข้ามาขอพักอาศัย
3. ความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับการสาธตสงเคราะห์
4. ร้อยละของวัดที่จัดแบ่งเขตสาธตสงเคราะห์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้บริการการจัดกิจกรรมของชุมชน

1. วัดจัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรมชุมชน
2. วัดจัดโครงสร้างด้านสาธารณูปโภคเพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการชุมชน

3. วัดจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการประชาชนที่เข้ามาพักอาศัย

กลยุทธ์ที่ 2 วัดจัดแบ่งเขตสาธารณสงเคราะห์

1. วัดมีการแบ่งเขตให้ประชาชน/ส่วนราชการได้ประโยชน์ในพื้นที่
2. วัดจัดที่ธรณีสงฆ์แบ่งให้ประชาชนได้อาศัยอยู่ หรือประกอบอาชีพ

ตาราง 17 แสดงแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่ และให้บริการด้านข้อมูลวิชาการทางพระพุทธศาสนา

ประเด็นกลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กลยุทธ์ที่ 1 จัดและส่งเสริม การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม และแผนกบาลี และสนับสนุนการศึกษาทาง โลก	1. จัดการสอนพระปริยัติธรรม แผนก ธรรม – บาลี	เจ้าอาวาส
	2. จัดให้มีครูสอนพระปริยัติธรรม ประจำชั้น	เจ้าอาวาส
	3. มอบทุนการศึกษาสำหรับพระสงฆ์ ที่เรียนต่อทาง โลก	เจ้าอาวาส
	4. มอบทุนและอุปกรณ์แก่พระสงฆ์ สามเณรเรียนต่อบาลีระดับสูง	เจ้าอาวาส
กลยุทธ์ที่ 2 จัดบริการห้องสมุดและ สื่อวิชาการทางพระพุทธศาสนา	1. โครงการอุทยานการศึกษาในวัด 1.1 ห้องสมุดในวัด 1.2 ต้นไม้พุดได้ 1.3 พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	เจ้าอาวาส
	2. จัดสร้างสื่อด้านการเผยแผ่ให้ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	เจ้าอาวาส
กลยุทธ์ที่ 3 บริการด้านการเผยแผ่ที่ หลากหลายตอบสนองต่อทุก กลุ่มเป้าหมาย	1. แสดงพระธรรมเทศนาทุกวันพระ	เจ้าอาวาส
	2. ธรรมสัญจร 2.1 เปิดแผ่นเสียงธรรมที่หอ กระจายข่าวหมู่บ้าน และ สถานีวิทยุชุมชน 2.2 พระสงฆ์พบประชาชน	เจ้าอาวาส
	3. การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน และการบวชศีลจาริณี	เจ้าอาวาส

ตาราง 18 แสดงแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นองค์กรเปิดที่ให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วม
วางแผนและพัฒนา

ประเด็นกลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการระบบข้อมูล พื้นฐานของวัด	1. จัดทำป้ายนิเทศข้อมูลกิจกรรม ของวัด	เจ้าอาวาส
	2. ทำทะเบียนลงนามผู้มาเยี่ยมวัด และสมุดตรวจการคณะสงฆ์	เจ้าอาวาส
	3. การจัดทำบัญชีรายรับ-จ่ายของวัด	เจ้าอาวาส
	4. จัดทำบัญชีศาสนสมบัติของวัด	เจ้าอาวาส
	5. จัดทำทำเนียบบุคลากรของวัด	เจ้าอาวาส
กลยุทธ์ที่ 2 การวางแผนพัฒนาวัด อย่างมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	1. ประชุมคณะกรรมการและผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง พร้อมบันทึกการ ประชุม	เจ้าอาวาส
	2. จัดทำแผนการพัฒนาวัด	เจ้าอาวาส/กรรมการวัด
	3. จัดบริเวณวัดให้เรียบร้อย	เจ้าอาวาส
	4. จัดหางบประมาณ	เจ้าอาวาส/กรรมการวัด
กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของ พระสงฆ์เพื่อนำองค์ความรู้มา พัฒนาวัด	1. จัดหรือส่งพระสงฆ์เข้ารับการ อบรมความรู้เพิ่มเติม	เจ้าคณะจังหวัด/เจ้า อาวาส
	2. มอบหมายงานให้รับผิดชอบ	เจ้าอาวาส
	3. ตั้งกองทุนสวัสดิการแก่พระสงฆ์ และสามเณร	เจ้าอาวาส
	4. อบรมด้านศีลาจารวัตร	เจ้าอาวาส

ตาราง 19 แสดงแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมเยาวชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ประเด็นกลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาให้มี การเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา	1. ประสานเขตพื้นที่การศึกษา อ้างทอง สถานศึกษาในสังกัดอื่น	เจ้าคณะจังหวัด
	2. ประชุมวางแผนระดับผู้บริหาร	เจ้าคณะจังหวัด
	3. จัดสัมมนาครูพระสอนศีลธรรม และพระนักเผยแผ่	เจ้าคณะจังหวัด
	4. จัดทำหลักสูตร	ครูพระสอนศีลธรรมฯ
	5. สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับเด็กที่ขาดแคลน	เจ้าอาวาส
	6. สนับสนุนการจัดกิจกรรมและ อุปกรณ์แก่สถานศึกษา	เจ้าอาวาส
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของประชาชนด้วยหลักส าธรรมสงเคราะห์	1. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ	เจ้าอาวาส
	2. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มออม ทรัพย์	เจ้าอาวาส
	3. สนับสนุนการจัดตั้งสภา วัฒนธรรมหมู่บ้าน	เจ้าอาวาส

ตาราง 20 แสดงแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมให้วัดเป็นสถานที่ให้บริการและ
จัดกิจกรรมของชุมชน

ประเด็นกลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้บริการการจัด กิจกรรมของชุมชน	1. จัดพื้นที่วัดให้เป็นรมณีสถาน	เจ้าอาวาส
	2. จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรมของ ชุมชน	เจ้าอาวาส
	3. จัดโครงสร้างด้านสาธารณูปโภค เพื่อให้บริการชุมชน	เจ้าอาวาส
	4. จัดสถานที่พักบริการประชาชน	เจ้าอาวาส
	5. จัดกิจกรรมสาธารณสงเคราะห์	เจ้าอาวาส
กลยุทธ์ที่ 2 วัดจัดแบ่งเขตสาธารณ สงเคราะห์	1. แบ่งเขตสาธารณประโยชน์	เจ้าอาวาส
	2. จัดที่ธรณีสงฆ์ให้ประชาชนอยู่ อาศัย หรือประกอบอาชีพ	เจ้าอาวาส/ไวยาวัจกร

สรุปแผนยุทธศาสตร์การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาจังหวัดอ่างทอง
แบ่งเป็น 4 ยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่และให้บริการด้านข้อมูล
วิชาการทางพระพุทธศาสนา มีกลยุทธ์การพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 จัดและส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม และแผนกบาลี
และสนับสนุนการศึกษาทางโลก

กลยุทธ์ที่ 2 จัดบริการห้องสมุดและสื่อวิชาการทางพระพุทธศาสนา

กลยุทธ์ที่ 3 บริการด้านการเผยแผ่ที่หลากหลายตอบสนองต่อทุกกลุ่มเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นองค์กรเปิดที่ให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมวางแผนและพัฒนา มีกลยุทธ์
การพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการระบบข้อมูลพื้นฐานของวัด

กลยุทธ์ที่ 2 การวางแผนพัฒนาวัดอย่างมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์เพื่อนำองค์ความรู้มาพัฒนาวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมเยาวชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีกลยุทธ์การพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

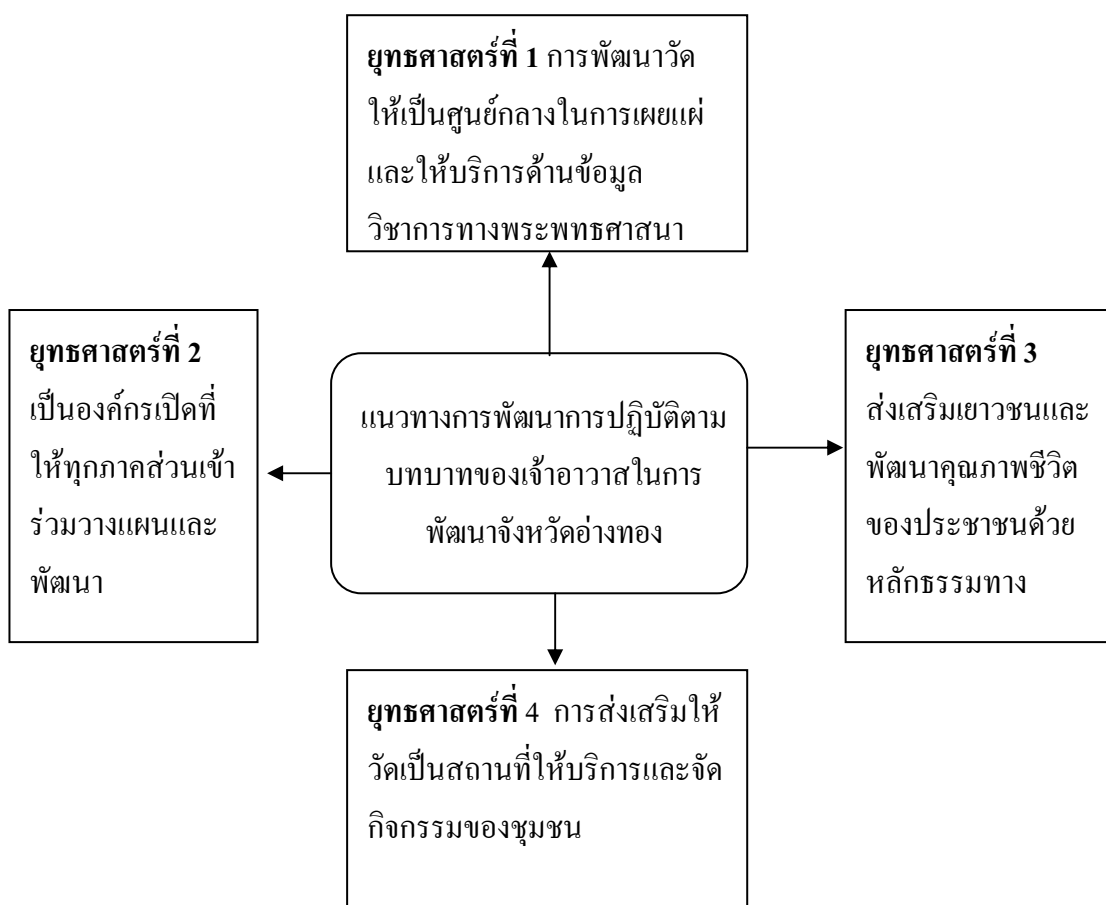
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยหลักศาสนธรรมสงเคราะห์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมให้วัดเป็นสถานที่ให้บริการและจัดกิจกรรมของชุมชน มีกลยุทธ์ การพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้บริการการจัดกิจกรรมของชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 วัดจัดแบ่งเขตศาสนธรรมสงเคราะห์

สรุปภาพรวมแผนยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาจังหวัดอ่างทอง ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงภาพรวมแนวทางการพัฒนากิจการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาจังหวัดอ่างทอง